

РЕШЕНИЕ

№ 703

гр. София, 14.02.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ ГРАДСКИ СЪД, ВЪЗЗ. II-Е СЪСТАВ, в публично заседание на девети декември през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: Иванка Иванова

Членове: Петър Люб. Сантиров
Ванина Младенова

при участието на секретаря Елеонора Анг. Георгиева
като разгледа докладваното от Петър Люб. Сантиров Въззивно гражданско дело № 20211100513512 по описа за 2021 година

Производството е по реда на чл. 258 и сл. ГПК

С Решение №20156987 от 14.07.2021г. на СРС, 39 с-в, постановено по гр. д. № 13210/2020 г. частично е уважен предявеният от ищцата Т. Я. Д. срещу ответника „ЗД Е.“ АД осъдителен иск с правно основание чл. 226, ал. 1 КЗ /отм./ вр. чл. 45 ЗЗД, като ответникът ЗД Е.“ АД е осъден да заплати сумата от 2000,00 лева, частичен иск от сумата 60 000, 00 лева, представляваща обезщетение за причинени неимуществени вреди, изразяващи се в болки и страдания, от настъпило на 06.02.2015г. застрахователно събитие – ПТП, съставляващо застрахователен риск, покрит съгласно договор за застраховка „Гражданска отговорност“ на автомобилистите, ведно със законната лихва от датата на ПТП – 06.02.2015г. до окончателното заплащане на сумата, като искът е отхвърлен за горницата над 2000,00 лева, до пълния предявен размер от 20 000, 00 лева, предявен като частичен иск от сумата 60 000,00 лева, ведно със законната лихва от датата на ПТП – 06.02.2015г. до окончателното плащане.

Със същото решение е частично уважен предявеният от ищеца П. П. К. против ответника „ЗД Е.“ АД осъдителен иск с правно основание чл. 226, ал. 1 КЗ /отм./ вр. чл. 45 ЗЗД, като ответникът ЗД Е.“ АД е осъден да заплати сумата от 3000,00 лева, частичен иск от сумата 60 000, 00 лева, представляваща обезщетение за причинени неимуществени вреди, изразяващи се в болки и страдания, от настъпило на 06.02.2015г. застрахователно събитие – ПТП, съставляващо застрахователен риск, покрит съгласно договор за застраховка „Гражданска отговорност“ на автомобилистите, ведно със законната лихва от датата на ПТП

– 06.02.2015г. до окончателното заплащане на сумата, като искът е отхвърлен за горницата над 3000, 00 лева, до пълния предявен размер от 20 000, 00 лева, предявен като частичен иск от сумата 60 000,00 лева, ведно със законната лихва от датата на ПТП – 06.02.2015г. до окончателното плащане на сумата.

Пак със същото решение ЗД Е.“ АД е осъден да заплати на Т. Я. Д. на основание чл. 78, ал. 1 ГПК сумата от 348, 00 лева, представляваща разноски в исковото производство, както и на П. П. К. на основание чл. 78, ал. 1 ГПК сумата от 522, 00 лева, представляваща разноски в исковото производство, съразмерно на уважената част от исковите.

Със същото решение Т. Я. Д. е осъдена да заплати на ЗД Е.“ АД на основание чл. 78, ал. 3 във вр. с ал. 8 ГПК сумата от 382, 50 лева, представляваща разноски в исковото производство, а П. П. К. е осъден да заплати на ЗД Е.“ АД на основание чл. 78, ал. 3 във вр. с ал. 8 ГПК, сумата от 361, 25 лева, представляваща разноски в исковото производство, съразмерно на отхвърлената част от исковите.

Срещу решението на СРС, в частта, с която предявените активно субективно съединени осъдителни искове са отхвърлени над присъдената сума, както следва: за Т. Я. Д. - за разликата над 2000, 00 лева до предявения частичен иск от 20 000,00 лева, от пълния претендиран размер от 60 000, 00 лева, а за П. П. К. – за разликата над 3000, 00 лева до предявения частичен иск от 20 000, 00 лева, от пълния претендиран размер от 60 000, 00 лева е подадена въззивна жалба от ищите Т. Я. Д. и П. П. К., чрез пълномощника им адв. М. П., с надлежно учредена по делото представителна власт, в която са изложени оплаквания за неговата неправилност, поради допуснати от първоинстанционния съд нарушения на материалния закон и необоснованост на изводите. Поддържат, че първоинстанционният съд неправилно е отчел интензитета на претърпените от тях неимуществени вреди, като определения размер на обезщетението не съответства на принципа за справедливост по критериите на чл. 52 ЗЗД. Твърдят, че представената по делото експертиза, съгласно която част от описаните в исковата молба диагнози не са в причинно-следствена връзка с претърпяното ПТП е некомпетентна и не е изготвена професионално. Сочат още че, въпреки че в изготвената от вещото лице Х. СМЕ е посочено, че посочените от ищцата Т. Д. бъбречни заболявания не биха могли да бъдат причинени от прием на болкоуспокояващи медикаменти, тъй като същите са били предписани за кратък период от време, то неправилно е заключението на съда, че приемът на лекарства е продължил само за упоменатия в амбулаторния лист период, тъй като ищцата изпитвала болки и към настоящия момент. Посочват, че съгласно свидетелските показания на св. Ш. и Х. след настъпването на процесното ПТП ищите са започнали да изпитват сериозен физически дискомфорт, посещавали са често болнични заведения. Твърдят, че освен това са понесли и огромен психически стрес по време и след претърпения инцидент, в резултат на което и двамата изпитват страх от шофиране и превозване в автомобил, като причиненият им стрес продължавал да има негативно влияние върху начина им на живот, физическото и финансовото им състояние и към настоящия момент. Навеждат оплаквания, че съдът не е посочил мотивите, поради които е преценил, че присъденият размер обезщетение е

достатъчно да репарира причинените в следствие на процесното ПТП вреди. Молят да бъде отменено решението на първоинстанционния съд в обжалваната му част, както и да бъде постановено ново решение, с което да бъдат изцяло уважени предявените искове. Претендират направените в първоинстанционното и въззивното производство разноски.

Ответникът – „ЗД Е.“ АД не е депозирал отговор на въззивната жалба на ищците в законоустановения срок.

Срещу решението в частта, с която са уважени предявените от ищците активно субективно съединени осъдителни искове за заплащане на сумата от 2000, 00 лева на Т. Я. Д. и сумата от 3 000, 00 лева на П. П. К., представляваща обезщетение за причинени неимуществени вреди, изразяващи се в болки и страдания, от настъпило на 06.02.2015г. застрахователно събитие – ПТП, ведно със законната лихва от 06.02.2015г. до окончателното заплащане на сумата, е подадена въззивна жалба и от ответника „ЗД Е.“ АД. В жалбата са изложени оплаквания да неправилност на решението в обжалваната част поради допуснати от СРС нарушения на материалния закон и необоснованост на изводите. Поддържа, че решението в обжалваната част е неправилно, а предявените искове следва да бъдат изцяло отхвърлени, а при условията на евентуалност на оплакванията да бъде намален размерът на присъдените обезщетения. Сочи, че съдът неправилно не е кредитирал възражението за изтекла погасителна давност с оглед на изминаването на 5-години от настъпване на процесното събитие. Твърди, че по делото не е установено по безспорен и категоричен начин наличието на виновно поведение от страна на водача на л.а. „Опел Зафира“ – М.К., застрахован при ответното дружество. Посочва, че неправилна и констатацията на съда, че ищците са доказали наличието на неимуществени вреди – болки и страдания от настъпилото ПТП, тъй като представените медицински документи сочат за прегледи и лечения към дати отдалечени с години от датата на процесното ПТП. Твърди, че съдът неправилно не е отчетел правилно наличието на принос у пострадалите за настъпване на вредоносния резултат. Изтъква, че съдът е определил обезщетения за неимуществени вреди в размери, явяващи се прекомерно завишени с оглед на конкретните обстоятелства по делото, икономическата конюнктура и стандарта на живот в страната. Посочва, че в постановеното решение липсват мотиви, които да обосноват определянето на справедливия размер на присъдените обезщетения, а присъждането на обезщетения в размер, който не съответства на критериите за справедливост води до неоснователно обогатяване за ищците. Твърди, че постановеното решение е правилно и законосъобразно в частта, с която предявените искове от ищците са отхвърлени за горницата над присъдения до пълния претендиран размер. Моли първоинстанционното решение да бъде отменено в обжалваната му част и да бъде постановено ново, с което да бъдат изцяло отхвърлени предявените искове. Претендира разноски в производството пред СРС и СГС.

Ищците, в законоустановения срок по чл. 261, ал. 1 ГПК, са депозирали отговор на въззивната жалба на ответника, в който сочат, че жалбата е неоснователна, излагайки подробни съображения в тази насока. Молят въззивната жалба да бъде оставена без уважение, а решението да бъде потвърдено в обжалваната му част.

Жалбата е подадена в срока по чл. 259 ГПК, от легитимирани лица - страни в процеса, като е заплатена дължимата държавна такса, поради което е допустима.

Съгласно чл. 269 ГПК въззивният съд се произнася служебно по валидността на решението, а по допустимостта – в обжалваната му част, като по останалите въпроси е ограничен от релевираните въззивни основания в жалбата.

Решението е валидно и допустимо, постановено в рамките на правораздавателната власт на съдилищата по граждански дела и в съответствие с основаниято и петитума на искането за съдебна защита.

Настоящата съдебна инстанция напълно споделя фактическите и правни изводи на първоинстанционния съд и по силата на чл. 272 ГПК препраща към мотивите на СРС, като по този начин те стават част от правните съждения в настоящия съдебен акт.

По конкретно наведени доводи от ответника във въззивната жалба, съдът намира следното:

Разпоредбата на чл. 226, ал. 1 КЗ /отм./, вр. § 22 от ПЗР на КЗ урежда и гарантира правната възможност на увреденото лице да предяви пряк иск за обезщетяване на претърпените вреди срещу застрахователя, с когото делинквентът или отговорно за неговото противоправно деяние лице е сключил договор за застраховка „Гражданска отговорност“, обезпечаваща неговата деликтна отговорност. Фактическият състав, от който възниква имуществената отговорност на застрахователя за заплащане на застрахователно обезщетение на увреденото лице, обхваща следните две групи материални предпоставки: 1) застрахованият виновно да е увредил ищеца, като му е причинил имуществени или неимуществени вреди, които от своя страна да са в пряка причинно-следствена връзка с противоправното поведение на застрахования и 2) наличие на застрахователно правоотношение, произтичащо от договор за застраховка „Гражданска отговорност“ между делинквента и ответника - застраховател.

По делото е безспорно установено наличието към датата на процесното ПТП на правоотношение по застраховка „Гражданска отговорност“, по силата на което МПС марка „Опел“, модел „Зафира“, с рег. № **** е било застраховано при ответника.

Въз основа на представените по делото писмени доказателства /Протокол за ПТП № 1437450 от 06.02.2015 г./ се установява настъпването на ПТП на 06.02.2015г. между л.а. Опел Зафира, с рег. № ****, управляван от М.А.К. и л.а., „Лендровер“, модел „Дискавър“, с рег. № *****“ управлявано от ищеца П. П. К.. Реализирането на процесното ПТП се потвърждава и от разпита на св. К. и от показанията св. Ш.. В хода на първоинстанционното производство е доказано, че с поведението си водачът на л.а. Опел Зафира, с рег. № ****, застрахован при ответното дружество е нарушил правилата ЗДВП и по-конкретно разпоредбата на чл. 20, ал. 2 ЗДВП, съгласно която е следвало да избере скорост на управляваното от него превозно средство съобразно с конкретните условия на пътя. Същото обстоятелство се потвърждава и от представения по делото Протокол за ПТП № 1437450 от 06.02.2015г., съставен от служители на МВР, и като такъв ползващ се със формална

доказателствена сила относно авторството на материализираното в него изявление, както и с материална доказателствена сила относно факта на направени пред съставителя и за извършени от него и пред него действия. Механизмът на процесното ПТП се потвърждава и от заключението на приетата по делото САвТе, неоспорена от страните, което съдът кредитира като компетентно и обективно дадено. С оглед на изложеното е неоснователно оплакването във въззивната жалба, че по делото не е установено по безспорен начин наличието на виновно поведение от страна на водача на л.а. „Опел Зафира“ – М.К., застрахован при ответното дружество.

В хода на производството доказано е и причиняването на вреди на ищците в резултат на настъпване на процесното ПТП. Видно от представените по делото съдебно-медицинска и допълнителна съдебно-медицинска експертизи в следствие на инцидента ищецът К. е получил контузия на шийната и гръдната област, а ищцата Д. – контузия на гръдния кош. С оглед на което вредите, като елемент от фактическия състав на иска с правно основание чл. 226, ал. 1 КЗ /отм./ също следва да бъдат приети за безспорно установени. Неоснователно в този смисъл се явява оплакването на ответното дружество за недоказаност на причинени неимуществени вреди – болки и страдания от настъпилото ПТП.

Обоснован е извода на СРС, че ответното дружество не е установило при условията на пълно насрещно доказване наличието на принос от страна на ищците за настъпване на процесното ПТП, поради което не следва да бъде прието възражението за наличие на съпричиняване. Липсата на такова се потвърждава и от изслушаната по делото САвТе относно механизма на процесното ПТП, съгласно която причината за настъпване на произшествието е маневра, извършена от водача на л.а. Опел Зафира в мокър участък, която не му е позволила да владее в достатъчна степен автомобила, в следствие на което същият се е отклонил от посоката на движение и е реализирал удар в попятно движещият се от дясната му страна л.а. Лендровър.

С оглед на оплакването от страна на ответното дружество относно неправилното кредитиране на възражението за изтекла погасителна давност, следва да бъде посочено, че съгласно константната практика на ВКС, правата по договора за застраховка „гражданска отговорност“ се погасяват с петгодишна давност от деня на настъпване на застрахователното събитие, независимо от качеството на правните субекти. В този смисъл е т.14 от ППВС № 7/1977 г. /което не е загубило сила/, както и специалната разпоредба на чл. 197 от КЗ (отм.), според която правата по застрахователния договор при застраховки "Гражданска отговорност" се погасяват с петгодишна давност от датата на настъпване на събитието. В конкретния случай от датата на реализиране на процесното ПТП – 06.02.2015г. е започнал да тече 5-годишният давностен срок за предявяване на претенциите на ищците. С оглед на това, че исковата молба по настоящето дело е подадена по пощата на 05.02.2020г. и е постъпила в СГС на 06.02.2020г., с оглед на което исковете са предявени в рамките на 5-годишния давностен срок, поради което неоснователно се явява наведеното възражение за изтекла погасителна давност, на което се позовава ответното дружество.

След установяване на предпоставките за ангажиране на отговорността на ответното

дружество, следва да бъдат обсъдени наведените оплаквания относно справедливия размер на дължимото обезщетение на причинени неимуществени вреди в резултат на процесното ПТП. Според правилото, уредено в чл. 52 ЗЗД обезщетението следва да се определи по справедливост. Ето защо причинените на ищите неимуществени вреди – болки и страдания следва да се преценяват с оглед на комплексен критерий, включващ обстоятелства като характер на увреждането, причинените морални страдания, неудобствата в нормалната дейтелност, социално-икономическите условия в страната и т.н. В този смисъл и т. 2 на Постановление № 4/1968 г. на Пленума на ВС, който изяснява правнорелевантното обстоятелство, че понятието „справедливост“ по чл. 52 ЗЗД не е абстрактно, а се определя конкретно според обстоятелствата по делото.

В тази връзка следва да бъде посочено, че в понятието “неимуществени вреди”, според последователната практика на ВКС, споделяна и от настоящия състав (Решение №407/26.05.2010г по гр.д. № 1273/2009г., III ГО, ВКС; Решение. №195 от 16.07.2013 по гр.дело №757/2012, IV ГО, ВКС) се включват всички телесни и психически увреждания на пострадалия и претърпените от него болки и страдания, които в своята цялост формират именно негативните емоционални изживявания на същия, за които е ноторно известно отразяването им върху психиката и създадения от това социален дискомфорт.

По делото е установено наличието на увреждания за ищите в резултат на настъпилото ПТП, изразяващи се в контузия на шийната и гръдната област по отношение на ищеца и контузия на гръдния кош по отношение на ищцата. Изслушаните по делото свидетелски показания на св. Ш. и св. М. Х., които преценени при условията на чл. 172 ГПК съответстват на останалите данни по делото, позволяват да бъде направен извод, че следствие на инцидента на ищите е причинен дискомфорт в ежедневието, изразяващ се в болки, посещения при лекари, изпитване на страх при возене и управление на кола, като травмите са отшумели за около 20 дни.

Ето защо настоящата съдебна инстанция приема, че всички доказателства, преценени в своята съвкупност, касаещи определяне на справедливото обезщетение по смисъла на чл. 52 ЗЗД водят до извод, че същото е в размер на 3000, 00 лева за ищеца П. К. и 2 000, 00 лева за ищцата Т. Д.. В заключение следва да се отбележи, че принципът за справедливост включва в най-пълна степен компенсиране на вредите на увреденото лице от вредоносното действие, релевантни към реално претърпените от увреденото лице морални вреди (болки и страдания), поради което и така определените размери на обезщетение са в съответствие с принципа за справедливост по смисъла на чл. 52 ЗЗД, поради което оплакването на ответника за прекомерно завишаване на размера на обезщетенията за неимуществени вреди е неоснователно.

С оглед на изложеното, предявените искове от ищите се явяват основателни за сумата от 3000, 00 лева по отношение на ищеца и сумата от 2000, 00 лева по отношение на ищцата, до какъвто извод правилно е достигнал и първоинстанционният съд.

На следващо място, следва да бъдат разгледани оплакванията на ищите относно неоснователно отхвърляне на предявените искове за присъждане на обезщетение за

неимуществени вреди за разликата над уважената част до пълния претендиран размер от 20 000, 00 лева, като във връзка с тях настоящият състав намира следното:

В представените по делото съдебно-медицинска експертиза и допълнителна съдебно-медицинска експертиза, които настоящият състав кредитира като обективно и достоверно дадени, като единствено намиращи се в причинно-следствена връзка с процесното ПТП са посочени контузия на шийната и гръдната област по отношение на ищеца и контузия на гръдния кош по отношение на ищцата. Оплакването на ищите по отношение на достоверността на представените по делото експертизи не следва да бъде споделено, доколкото същите са изготвени и представени от специалисти в съответната област, които притежават необходимите специални знания, като представените заключения са пълни, ясни и обосновани и като такива настоящият състав ги кредитира с пълно доверие.

При преценката за основателността на иска над уважената му част до пълния претендиран размер следва да бъде взето предвид, че твърдението, че ищцата страда от бъбречни заболявания в резултат на приемани от нея болкоуспокояващи медикаменти, като последица от процесното ПТП не е доказано в хода на производство, като в представеното по делото заключението на вещото лице Х. изрично е посочено, че подобни заболявания не биха могли да бъдат причинени в резултат на прием на болкоуспокояващи медикаменти. Не се доказват и други увреждания или заболявания, настъпили по отношение на ищите, които да се намират в причинно-следствена връзка с инцидента.

Безспорно процесното ПТП и настъпилите в резултат на него увреждания на ищите са оказали неблагоприятно влияние върху живота им, както с оглед на тяхното физическо, така и с оглед емоционалното им състояние. Именно обстоятелства и интензитета на неблагоприятното засягане, които са претърпели, преценени в съответствие с правилото на чл. 52 ЗЗД, позволяват да бъде направен извод за размера на справедливото обезщетение за неимуществени вреди, съображения за което вече бяха изложени в настоящото решение.

Във връзка с изложеното настоящият състав приема за неоснователно оплакването за ищите за неправилност на постановеното решение в частта, с която предявените искове за обезщетение са отхвърлени за разликата над уважената част до пълния претендиран размер от 20 000, 00 лева и напълно споделя изводите, до които е достигнал първоинстанционният съд.

По изложените съображения и с оглед обстоятелството, че правните изводи на двете съдебни инстанции съвпадат напълно, решението следва да бъде потвърдено изцяло, а въззивните жалби се явяват неоснователни.

С оглед неоснователността на подадените от страните въззивни жалби разноските следва да останат за страните така, както са направени.

С оглед обстоятелството, че ищите имат качеството потребител по смисъла на § 1, т. 1 от ДР на КЗ /отм./ и по арг. от разпоредбата на чл. 113, изр. 2 ГПК, вр. чл. 280, ал. 3, т. 1 ГПК, във вр. с чл. 69, ал. 1, т. 1 ГПК, постановеното решение може да се обжалва пред ВКС.

Така мотивиран, Софийският градски съд

РЕШИ:

ПОТВЪРЖДАВА изцяло Решение №20156987 от 14.07.2021г. на СРС, 39 с-в, постановено по гр. д. № 13210/2020 г. по описа на СРС, 39-ти състав.

РЕШЕНИЕТО може да се обжалва с касационна жалба пред Върховния касационен съд по правилата на чл. 280 ГПК в едномесечен срок от връчването на препис на страните.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____